

[Arbejdsministeren.]

ellers ikke for tiden kan forventes taget op, normalt kan danne grundlag for oprettelse af ungdomsarbejder.

På de arbejdstekniske ungdomsskoler har man i de senere år fornyet og udbygget undervisningen for at bringe den i samklang med de ændrede og øgede krav, som stilles til de ikke-faglærte. Kun i et begrænset omfang har man kunnet hente forbilleder udefra. Der er derfor tale om et vist pionerarbejde, hvis resultat for øvrigt falder i tråd med de forslag, der nu stilles af kommissionen om uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. I § 4 er i overensstemmelse med denne udvikling foreslået en ny formulering af undervisningens sigte. Jeg skal blot nævne, at kursusundervisningen, i hvilken eleverne først kan deltage, når de har gennemgået grundundervisningen, gives i form af praktisk værkstedsundervisning eller i andre arbejdspladslignende former.

I forbindelse med den øgede vægt på undervisningen foreslås bestemmelsen om arbejdstidens længde formuleret mere elastisk, nemlig „fra 24 til 36 timer ugentlig“. Ved deltagelse i bl. a. særlige industrikursus er det nødvendigt af hensyn til tilegnelsen af undervisningsstoffet at lade arbejdet bortfalde i perioder af indtil 3 ugers varighed; der er foreslået indsat en særlig hjemmel hertil.

For at sætte det offentlige i stand til at gøre den særlige indsats, jeg før nævnte, for aldersgruppen fra 18-25 år har man i paragrafferne 9-12 foretaget en udbygning af den gældende lovs regler om uddannelse, nemlig med kursus, hvor man ikke samtidig tilbyder eleverne lønnet beskæftigelse. Bestemmelsen om denne undervisnings sigte og indhold er udformet i overensstemmelse med, hvad jeg allerede har nævnt, og suppleret med en bestemmelse om, at undervisningen bl. a. skal tilpasses den undervisning, der tilrettelægges af brancheudvalg og uddannelsesråd.

Reglerne i forslaget § 10 om tilskud til rejseudgifter, om ret til godtgørelse for tab af indtægt eller arbejdsmuligheder og om fradrag for kost og logi er udformet i overensstemmelse med forslaget til uddannelsesloven, og ved fastsættelsen af de nærmere regler herom vil man i videst muligt omfang søge opnået overensstemmelse

med regler, der gælder på beslægtede områder.

Jeg skal slutte med at nævne, at der i § 16 stilles forslag om at afløse den nuværende, administrativt besværlige ordning med hensyn til opkrævning af bidrag fra kommunerne. Den nugældende regel om, at kommuner, hvorfra der henvises unge arbejdsløse, skal bidrage med 2 kr. pr. elevdag, foreslås erstattet med en regel om, at 15 pct. af statens udgifter fordeles på kommunerne over den mellemkommunale udligningsfond. Herved vil opnås en meget betydelig administrativ forenkling, og i øvrigt vil det ofte være tilfældigheder, der afgør, hvilken kommune der er betalingsforpligtet efter de hidtidige regler.

Om andre enkeltheder i lovforslagene tillader jeg mig at henvise til lovforslagenes bemærkninger og skal hermed anbefale de to lovforslag til tingets velvillige og hurtige behandling.

Socialministeren (Bomholt): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at fremsætte forslag til lov om ændring i lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring m. v. (Om bortfald af understøttelsesret i visse tilfælde for unge arbejdsløse).

Forslaget må ses i sammenhæng med det forslag til lov om beskæftigelse og uddannelse af unge, som netop er fremsat af arbejdsministeren. I dette forslag foreslås det lovfæstet, at unge arbejdsløse, der opfylder visse betingelser med hensyn til ledighedens længde, ikke med rette kan vægre sig ved at modtage henvisning til — eller uden fyldestgørende grund bortgå fra — de i forslaget omhandlede foranstaltninger, herunder kursus, der giver adgang til lønnet arbejde eller til godtgørelse for et tab af indtægt eller arbejdsmuligheder.

Arbejdsløshedslovens § 17 indeholder som bekendt en opregning af en række grunde, der udelukker udbetaling af understøttelse til ledige medlemmer, således bl. a. arbejdsvægring og selvforskyldt ledighed. Reglerne herom finder direkte anvendelse vedrørende henvisning til og bortgang fra ungdomsforanstaltninger, hvorunder de unge har adgang til normalt lønnet arbejde.

Det foreliggende lovforslag tager sigte på at tilvejebringe en tilsvarende hjemmel for tab af understøttelsesret for unge arbejds-

[Socialministeren.]

løse, som måtte vægre sig ved at deltage i rene uddannelseskurser, eller som afbryder deltagelsen uden rimelig grund. Understøttelsesretten skal efter forslaget dog kun bortfalde, for så vidt den unge ville have ret til under kursusdeltagelsen at få en godtgørelse, som ikke er mindre end arbejdsløshedsunderstøttelsen.

Med disse bemærkninger skal jeg, idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, anbefale dette til hurtig og velvillig behandling i det høje ting.

Den eneste sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af første behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1960 til 31. marts 1961.

(Foregående del af første behandling findes i tidenden sp. 1141).

Forhandlingen genoptoges.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke de ærede ordførere, som i går gav tilslutning til det fremsatte finanslovsforslag for finansåret 1960-61. Jeg finder også anledning til at takke oppositionens ordførere — i hvert fald for den tone, hvori de kritiske bemærkninger, som jo meget naturligt måtte falde, blev fremført.

Ganske vist må jeg sige, at efterhånden som jeg hørte, særlig hvad det ærede medlem hr. Thestrup sagde, var tonen jo alligevel knap så god. Kritikken blev fremført sagtmodigt, men det var jo en ganske stærk kritik, som dér blev ført frem. Det ærede medlem fik sagt noget om Erasmus Montanus. Jeg var ikke rigtig klar over, om det var mig, der blev sammenlignet med Erasmus, eller om det ærede medlem tænkte på sig selv, da Erasmus blev nævnt. Jeg kom til at tænke på Jacob von Tyboes ord: „Det war ein grausom Salbe. Die gantske Armee ruiniret auf ein Mahl.“ Men det tror jeg dog ikke blev tilfældet!

Det er rigtigt, som de ærede medlemmer hr. J. M. Pedersen og hr. Lannung var inde på, at der var en væsentlig forskel på finanslovdebatten i år og den, der førtes for et år siden. Dengang var oppositionen meget stærkt kritisk over for regeringen og dens resultater. Nu er man lidt kritisk over for regeringen og slet ikke kritisk over for resultaterne. Ja, kendsgerninger er jo ret besværlige krabater at komme uden om. Jeg synes, det taler til begge de ærede ordføreres ros, at de egentlig heller ikke forsøgte herpå, det var forbeholdt det ærede medlem hr. Alfred Jensen.

I øvrigt skal gangen i finanslovdebatten nu være, at jeg besvarer de spørgsmål, der er stillet, som falder inden for min ressort, og i øvrigt besvarer den række bemærkninger vedrørende lovforslaget, som er fremført af de ærede ordførere, og specielt også siger lidt om fortiden, for den blev trukket frem af flere af de ærede ordførere. I det omfang, der er stillet spørgsmål til andre regeringsmedlemmer, vil de blive besvaret senere under finanslovdebatten.

Det ærede medlem hr. Lars P. Jensen omtalte det forhold, at en række af de enkelt-sager, der forelægges finansudvalget, drejer sig om små beløb, og at finansudvalget har drøftet muligheden for på de enkelte ministeriers budgetter at opføre rådighedsbeløb, hvoraf sådanne mindre udgifter kunne afholdes på den pågældende ministers ansvar. Jeg forstår på det ærede medlem, at finansudvalget vil prøve nærmere at udforme en sådan ordning, og jeg kan sige, at jeg meget gerne medvirker til dens gennemførelse, og at jeg er parat til at drøfte spørgsmålet, når finansudvalget finder, at tiden er inde dertil.

Det ærede medlem hr. Lars P. Jensen bad mig også give en kort orientering om baggrunden for de bevillingsforslag, der er opført vedrørende atomforsøgsstationen på Risø. Jeg skal gerne benytte denne lejlighed til at give nogle supplerende oplysninger, idet jeg indledningsvis skal erindre om, at finanslovsforslaget indeholder en forøgelse af